

Yttrande över remiss av Konkurrensverkets rapport Förslag för att underlätta hanteringen av onormalt låga anbud som inte är seriöst menade

Regelrådets ställningstagande

Regelrådet bedömer att konsekvensutredningen inte uppfyller kraven i förordningen (2024:183) om konsekvensutredningar.

Motivering till Regelrådets ställningstagande

Regelrådet hade behövt tydligare beskrivning av fem delasppekter för att förstå konsekvenserna för företag. Det handlar om omfattningen av problemet, alternativa lösningar, berörda företag, påverkan på företagets kostnader och utvärdering. Det är svårt att förstå hur vanligt förekommande problemet är och vilka konsekvenser förslaget kan förväntas innebära för berörda företag.

Innehållet i förslaget

Konkurrensverket har haft i uppdrag att lämna förslag som gör det lättare för upphandlande organisationer att förkasta onormalt låga anbud som inte är seriöst menade.

Rapporten innehåller förslag på ändringar i LOU¹, LUF² och LUF³.

Konkurrensverkets förslag kan sammanfattas enligt nedan.

- I de direktivstyrda bestämmelserna om onormalt låga anbud i LOU och LUF ska det införas en hjälpregel som anger en gräns för när den upphandlande organisationen alltid ska begära en förklaring avseende priset eller kostnaden för ett anbud. Gränsen är om priset eller kostnaden för ett anbud är mer än 30 procent lägre än det genomsnittliga priset eller den genomsnittliga kostnaden för samtliga anbud i upphandlingen.
- I de direktivstyrda bestämmelserna om onormalt låga anbud i LOU och LUF ska det kontradiktoriska förfarandet förtydligas. Med nämnda förfarande avses tillvägagångssättet och ansvarsfördelningen när den upphandlande organisationen undersöker ett misstänkt onormalt lågt anbud. Lagtexten ska förtydliga att den upphandlande organisationen ansvarar för att bedöma om något anbud förefaller

¹ Lagen (2016:1145) om offentlig upphandling

² Lagen (2016:1146) om upphandling inom försörjningssektorerna

³ Lagen (2011:1029) om upphandling på försvars- och säkerhetsområdet

vara onormalt lågt, för att precisera vilka delar av ett anbud som den anser medför att anbudet förefaller vara onormalt lågt och för att bedöma de förklaringar som lämnats av leverantören. Det ska också förtydligas att det är leverantören som ska förklara hur kontraktet kan fullgöras trots det låga priset eller kostnaden. Innan ett anbud förkastas som onormalt lågt ska leverantören ges tillfälle att yttra sig över de omständigheter som enligt den upphandlande organisationen utgör skäl för förkastande.

- I de direktivstyrda bestämmelserna om onormalt låga anbud i LOU och LUF ska det införas ett förtydligande om att upphandlande organisationer ska förkasta anbud om leverantören inte lämnat en tillfredsställande förklaring. Vid bedömningen av om förklaringen är tillfredsställande ska särskild hänsyn tas till om leverantören har visat att anbudet är trovärdigt och seriöst menat.
- Det ska införas en skyldighet att förkasta onormalt låga anbud vid upphandlingar enligt 19 kap. LOU, 19 kap. LUF och 15 kap. LUFs samt upphandlingar över tröskelvärdena enligt LUFs.
- Det ska införas en reglering att endast den förklaring av ett onormalt lågt anbud som leverantören har lämnat inom det kontradiktoriska förfarandet beaktas vid en överprövning, om det inte finns särskilda skäl.

Ändringarna föreslås träda i kraft den 1 juli 2026.

Bedömning av delasppekter

Problembeskrivning och syftet med förslaget

Det uppges i konsekvensutredningen, avseende förslaget om att införa en hjälpregel för att identifiera onormalt låga anbud i de direktivstyrda bestämmelserna i LOU och LUF, att i nuvarande bestämmelser saknas regler eller annan vägledning som anger under vilka omständigheter en upphandlande organisation alltid ska vidta utredningsåtgärder för att utröna om det är fråga om ett onormalt lågt anbud. Ett stort ansvar för att säkerställa att utredningsåtgärder vidtas, och i förlängningen för att undvika oseriösa anbud, vilar därmed på den upphandlande organisationen. I vissa fall kan det vara svårt för den upphandlande organisationen att avgöra om ett anbud förefaller onormalt lågt.

En hjälpregel uppges underlätta för en upphandlande organisation att identifiera onormalt låga anbud. Den föreslagna hjälpregeln innebär även ökad tydlighet för såväl upphandlande organisationer som andra, vilka berörs av de aktuella bestämmelserna. Genom införandet av en hjälpregel som reglerar under vilka förutsättningar ett anbud, som ett minimum, alltid ska utredas av en upphandlande organisation för att bedöma om det är fråga om ett onormalt lågt anbud, så skulle också en del av den osäkerhet om när en sådan utredning ska initieras kunna undanröjas.

Det uppges avseende förslaget om att det kontradiktoriska förfarandet förtydligas i de direktivstyrda bestämmelserna i LOU och LUF, att under utredningen har många aktörer gett uttryck för att ansvarsfördelningen och tillvägagångssättet när den upphandlande organisationen har identifierat ett misstänkt onormalt lågt anbud inte är ändamålsenlig för att hindra oseriösa leverantörer. Vidare har flertalet aktörer framhållit att det upplevs som vanligt

förekommande att leverantörer tillåts inkomma med nya förklaringar och nytt underlag under överprövningen av ett beslut om att förkasta ett onormalt lågt anbud.

Det uppges innebära ändamålet med ett kontradiktoriskt förfarande, där syftet är att parterna sinsemellan under en upphandlings genomförande ska presentera utredning för att kunna fastställa om ett anbud ska förkastas eller inte, inte uppnås. En otydlig reglering av det kontradiktoriska förfarandet riskerar därmed också att leda till att tyngdpunkten i detta moment förflyttas från själva upphandlingsförfarandet till överprövningsprocessen vid domstol med bland annat de effektivitetsförluster som detta innebär. En tydligare reglering av det kontradiktoriska förfarandet och hur det ska genomföras under upphandlingens genomförande skapar en ökad tydlighet i att bedömningen om vad som utgör ett onormalt anbud hanteras under upphandlingsförfarandet. Detta flyttar tyngdpunkten i processen till anbudsprövningen och gör reglerna mer ändamålsenliga. En förtydligande reglering underlättar för den upphandlande organisationen att genomföra de utredningsmetoder som förväntas för att lättare kunna utreda om det är fråga om ett onormalt lågt anbud.

Avseende förslaget om att de direktivstyrda bestämmelserna om onormalt låga anbud i LOU och LUF förtydligas genom att den upphandlande organisationen ska begära en förklaring hur leverantören kan fullgöra avtalet trots det låga priset eller kostnaden, uppges det att det under utredningen har framhållits att domstolarna godtar alltför generella förklaringar till varför ett anbud inte är att anse som onormalt lågt och att det borde krävas att leverantören visar att den faktiskt kan prestera i enlighet med anbudet. Konkurrentens genomgång av avgöranden från förvaltningsrätterna och kammarrätterna indikerar också att leverantörer ofta tillåts förklara anbud som förefaller onormalt låga med förhållandevis generella och standardiserade skäl.

Det uppges att det inte räcker att ett anbud är lågt, har en avvikande prissättning eller att det finns misstanke att leverantören inte kommer att leverera i enlighet med avtalet för att ett anbud ska få förkastas som onormalt lågt. Den upphandlande organisationen måste begära en förklaring av misstänkt låga anbud innan den slutligen bedömer och beslutar att anbudet är onormalt lågt och att det ska förkastas. Enligt Konkurrentens krävs det att leverantören på ett trovärdigt sätt förklarar hur avtalet kan fullgöras trots det låga priset eller kostnaden.

En mer uttrycklig bestämmelse i lagtext uppges tydliggöra hur den upphandlande organisationen ska göra när den har identifierat ett misstänkt onormalt lågt anbud och klargör att det är leverantörens ansvar att förklara hur den faktiskt kan fullgöra avtalet i enlighet med anbudet. Konkurrentens bedömer att tydligare eller mer preciserade krav på förklaringar kan leda till att förklaringarna blir mindre generella, vilket gör processen mer effektiv och ändamålsenlig. Förtydligandet markerar också att generella förklaringar som inte tar sikte på fullgörandet av kontraktet inte godtas alltför lättvindigt. Sammantaget bedömer Konkurrentens att förtydligandet kan underlätta hanteringen för upphandlande organisationer och göra det lättare att förkasta oseriösa anbud.

Det uppges att vid införandet av skyldigheten att förkasta anbud i de direktivstyrda delarna av LOU och LUF konstaterade regeringen att den upphandlande organisationen har en skyldighet att genomföra effektiva upphandlingar genom att bland annat säkerställa att leverans kan ske i enlighet med kontraktet. Om ett lågt anbud inger farhågor beträffande exempelvis leveranssäkerhet, kan det hävdas att det allmänna kravet på att en organisation ska iakttä skälig omsorg vid förberedandet av en upphandling medför att det i praktiken inte finns något utrymme att godta anbudet. Enligt nuvarande ordning i LUF samt de icke-direktivstyrda delarna av LOU och LUF har den upphandlande organisationen dock ingen

skyldighet att förkasta ett anbud, även om den anser att det är fråga om ett onormalt lågt anbud.

Det uppges att det visserligen ligger i den upphandlande organisationens eget intresse att leverantören efterlever krav som ställts i upphandlingen vid det upphandlade avtalets genomförande. Som redogjorts för ovan framgår det emellertid av regeringens översyn av den nationella upphandlingsstrategin att upphandlande organisationer av olika skäl uppvisar brister i kontroll och uppföljning. Vidare framstår det ur ett korruptions- och konkurrensperspektiv som otillfredsställande att bestämmelsen inte medför en skyldighet att förkasta ett onormalt lågt anbud. Genom att även för upphandlingar som genomförs enligt LUF samt de icke-direktivstyrda delarna av LOU och LUF införa en skyldighet för upphandlande organisationer att förkasta ett anbud som bedömts som onormalt lågt, undanröjs de problem som identifierats ovan.

Avseende förslaget om att endast den förklaring av ett anbud som leverantören har lämnat inom det kontradiktoriska förfarandet beaktas vid en överprövning, uppges det att många aktörer som har intervjuats under utredningen har varit av uppfattningen att det är vanligt att en leverantör tillåts komma in med nya förklaringar inom ramen för en överprövning som aktualiserar frågan om det var riktigt att förkasta ett onormalt lågt anbud. Enligt aktörerna är detta ett problem eftersom möjligheten att komma med nya förklaringar under en överprövningsprocess innebär att den upphandlande organisationens anbudsprövning och det kontradiktoriska förfarandet i princip inte fyller någon självständig funktion.

Det uppges att Konkurrensverkets genomgång av rättspraxis har bekräftat att leverantörer har tillåtit inkomma med nya förklaringar inom ramen för överprövningsprocesser. I vissa fall har domstolen beaktat nya förklaringar när den upphandlande organisationen inte har följt det kontradiktoriska förfarandet. I andra fall har domstolen beaktat nya förklaringar trots att den upphandlande organisationen har följt det kontradiktoriska förfarandet.

Det uppges att enligt Konkurrensverket skulle en reglering där domstolens bedömning som huvudregel endast utgår från den förklaring som leverantören har lämnat inom det kontradiktoriska förfarandet motverka ovan beskrivna problem och undanröja den oklarhet som i dag råder när det gäller möjligheten att förklara ett anbud inom ramen för en överprövningsprocess.

Regelrådet gör följande bedömning. Det finns en beskrivning av konstaterat problem men enligt Regelrådet hade det varit behövt med en beskrivning av hur omfattande eller vanligt förekommande problemet är med onormalt låga anbud som inte är seriöst menade. Detta för att ge läsaren en tydligare bild av omfattningen av problemen som motiverar det presenterade förslaget och inte uteslutande behöva förlita sig på förslagsställarens bedömning av problem.

Regelrådet finner beskrivningen av problem och syfte bristfällig.

Konsekvenser om ingen åtgärd vidtas

Det uppges i konsekvensutredningen att om förslagen inte genomförs kommer tillämpningen av gällande upphandlingsregelverk att fortsätta som i dag, med följden att de identifierade problemen med nuvarande reglering även fortsättningsvis kommer att göra sig gällande.

Regelrådet gör följande bedömning. Det framgår att om ingenting görs kommer problemen bestå. Det hade höjt kvaliteten med ett resonemang kring hur problemet kan tänkas utvecklas om ingen ändring införs.

Regelrådet finner beskrivningen av konsekvenser om ingen åtgärd vidtas godtagbar.

Alternativa lösningar

Det redovisas utförligt för alternativa lösningar med för- och nackdelar och det tänkta alternativet för de 5 föreslagna åtgärderna (sidorna 74-77 i konsekvensutredningen). Nedan visas ett kort urval.

Det uppges, avseende förslaget om att införa en hjälpregel, att alternativa lösningar skulle kunna bestå i dels att beräkningen enligt hjälpregeln skulle kunna utgå från upphandlingens uppskattade värde, dels att hjälpregelns gränsvärde utgår från en annan procentsats än den föreslagna samt att det kan införas flera parallella gränsvärden.

Det uppges, avseende förslaget om att det kontradiktoriska förfarandet förtydligas i de direktivstyrda bestämmelserna i LOU och LUF, att ett alternativ som skulle kunna övervägas är att låta den upphandlande organisationens utredning begränsas till ett minimum under upphandlingen och i stället överlåta till domstol att avgöra frågan efter att parterna i en överprövningsprocess fått argumentera i frågan.

Det uppges, avseende förslaget om att de direktivstyrda bestämmelserna om onormalt låga anbud i LOU och LUF förtydligas genom att den upphandlande organisationen ska begära en förklaring hur leverantören kan fullgöra avtalet trots det låga priset, att ett alternativ till Konkurrensverkets förslag skulle vara att införa delar av den föreslagna regleringen, exempelvis genom att endast förtydliga leverantörens ansvar för att visa att anbudet är trovärdigt och seriöst.

Det uppges, avseende förslaget om att införa en skyldighet att förkasta onormalt låga anbud som inte är seriöst menade i LUF samt de icke-direktivstyrda delarna av LOU och LUF, att alternativet skulle vara att inte införa en sådan skyldighet utan att upphandlande organisationer fortsatt har möjlighet att välja om de vill förkasta anbud.

Det uppges avseende förslaget om att endast den förklaring av ett anbud som leverantören har lämnat inom det kontradiktoriska förfarandet beaktas vid en överprövning, att utifrån hur uppdraget är utformat har det inte funnits utrymme för att föreslå några andra lösningar.

Regelrådet gör följande bedömning. Det är visserligen värdefullt för transparensen att olika alternativt har övervägts och redovisats. Det hade dock varit behövligt med en bedömning av om presenterade förslag är de mest ändamålsenliga för att uppnå syftet med regleringen eller om eventuellt helt andra åtgärder har identifierats. Vidare hade det också behövts en tydligare förklaring till varför hjälpregeln sätts till just 30 procent lägre än det genomsnittliga priset eller kostnaden för samtliga anbud i upphandlingen för att upphandlaren ska begära att leverantören begära att leverantören lämnar en förklaring. I konsekvensutredningen beskrivs enbart att gränsvärdet inte bör sättas för högt eller för lågt men utan tydliggörande motivering till den valda procentsatsen.

Regelrådet finner beskrivningen av alternativa lösningar bristfällig.

Berörda företag

Det saknas specifik beskrivning av berörda företag i förslaget.

Enligt LOU kan i princip alla företag, svenska eller utländska, få lämna anbud på offentliga upphandlingar så länge de uppfyller kraven.

Regelrådet gör följande bedömning. Visserligen kan det förväntas att många företag inom vitt skilda branscher kan beröras av förslaget men enligt Regelrådet hade det varit behövt med en beskrivning av vilka branscher som är mest vanligt förekommande vid upphandlingar, vilka branscher som är mest vanligt förekommande vid misstänkt onormalt låga anbud alternativt en förklaring till varför det inte kan beskrivas. Vidare hade det varit värdefullt med en beskrivning av marknadsförhållanden för dessa branscher, såsom antal och storlek på de berörda företagen liksom upphandlingars ekonomiska värde för dessa företag.

Regelrådet finner beskrivningen av berörda företag bristfällig.

Påverkan på företagens kostnader och intäkter

Förslagsställaren redogör utförligt för förslagets kostnader och intäkter för företag per föreslagen ändring (sidorna 81-84 i konsekvensutredningen).

Vad avser förslaget om att införa en hjälpregel för att identifiera onormalt låga anbud i de direktivstyrda bestämmelserna i LOU och LUF, uppges det bland annat att för företag bör förslaget leda till en större förutsebarhet om när regleringen avseende onormalt låga anbud ska tillämpas.

Sammantaget uppges det att förslaget bör innebära kostnadsökning för företag som lämnat anbud som tidigare inte hade utretts men som nu träffas av hjälpregeln. Konkurrensverket bedömer att den kostnadsökningen är motiverad med hänsyn till de förväntade vinsterna med förslaget.

Avseende förslagen om att det kontradiktoriska förfarandet förtydligas i de direktivstyrda bestämmelserna i LOU och LUF och att de direktivstyrda bestämmelserna om onormalt låga anbud i LOU och LUF förtydligas genom att den upphandlande organisationen ska begära en förklaring hur leverantören kan fullgöra avtalet trots det låga priset eller kostnaden, uppges det att även om förslaget innebär att formerna för hur och tidpunkten för när utredningen ska genomföras förtydligas, så innebär förslaget ingen ändring av nu gällande ordning. Förslaget borde därför inte vara förknippat med några kostnader för företag. Dock bör förslaget kunna innebära att anbudsgivare i viss mån kan undvika att behöva lägga ner kostnader på överprövningar. De ändringar som föreslås av Konkurrensverket kan förväntas leda till att beslut om förkastande av anbud generellt kommer att grundas på ett mera robust och komplett underlag där anbudsgivaren också mera tydligt fått tillfälle att föra fram de omständigheter denne önskar göra gällande. Behovet av att ifrågasätta beslut rörande onormalt låga anbud bör därför generellt minska.

Avseende förslaget om att införa en skyldighet att förkasta onormalt låga anbud som inte är seriöst menade i LUF samt de icke-direktivstyrda delarna av LOU och LUF uppges det att med anledning av att förslaget innebär en utökad skyldighet, bör det också antas att fler anbud än i dag också kommer att bli föremål för utredning. Följaktligen kan därför leverantörer i fler fall än i dag också att behöva avsätta resurser eller anlita extern juridisk hjälp för att exempelvis besvara upphandlande organisationers frågor eller liknande. Förslaget bör sålunda vara förknippat med vissa tillkommande, begränsade kostnader för de enskilda anbudsgivare vars anbud blir föremål för utredning. Utöver detta kan det konstateras

att förslaget i denna del inte ålägger företag några skyldigheter. Om företag exempelvis vill ansöka om överprövning av en upphandling med anledning av att ett anbud borde ha förkastats så är en sådan åtgärd något som denne själv avgör om den ska vidta eller inte. Ytterligare kostnader för företag uppkommer därmed endast i de fall dessa självmant önskar agera.

Sammantaget uppges det vara Konkurrensverkets bedömning att kostnader för företag som kan förknippas med 3 av förslagen (att det kontradiktoriska förfarandet förtydligas i de direktivstyrda bestämmelserna i LOU och LUF, att de direktivstyrda bestämmelserna om onormalt låga anbud i LOU och LUF förtydligas genom att den upphandlande organisationen ska begära en förklaring hur leverantören kan fullgöra avtalet trots det låga priset eller kostnaden och att endast den förklaring av ett anbud som leverantören har lämnat inom det kontradiktoriska förfarandet beaktas vid en överprövning) är begränsade och att fördelarna med förslaget överväger.

Det uppges att de 5 förslagen inte är förknippat med några intäkter.

Regelrådet gör följande bedömning. Det anges att förslagen innebär ökad förutsägbarhet och kan innebära ökade kostnader. Det bedöms att kostnaderna är begränsade och att fördelarna överväger. För att förstå effekterna av förslaget hade det varit behövligt med konkreta exempelberäkningar, scenariobeskrivningar eller kostnadsspann som förklaring till varför kostnaderna har bedömts bli begränsade.

Regelrådet finner beskrivningen av påverkan på företagens kostnader och intäkter bristfällig.

Påverkan på konkurrens

Det uppges i konsekvensutredningen att innebörden av förslaget är att det införs en skyldighet att förkasta onormalt låga anbud som inte är seriöst menade i LUF samt de icke-direktivstyrda delarna av LOU och LUF.

Det uppges att enligt nu gällande reglering har upphandlande organisationer i dessa fall möjligheten att inte förkasta sådana anbud som bedömts som onormalt låga och inte seriöst menade. Även om nuvarande reglering innehåller denna möjlighet, måste det kunna antas att upphandlande organisationer ändå använder sig av möjligheten att förkasta anbud som är onormalt låga och inte seriöst menade redan i dag. Upphandlande organisationer bör nämligen inte ha något intresse eller någon nytta av att ingå avtal baserade på oseriösa anbud. Utifrån antagandet att upphandlande organisationer redan i dag använder möjligheten att förkasta anbud som är onormalt låga och inte seriöst menade, bör också konsekvenserna av att införa en sådan skyldighet i LUF och de icke-direktivstyrda delarna av LOU och LUF vara begränsade.

Det uppges vidare att det enligt Konkurrensverkets uppfattning framstår som tveksamt ur såväl ett korruptions- som konkurrensperspektiv att oseriösa anbud ska kunna godtas av upphandlande organisationer. Genom en reglering där detta tillåts riskeras nämligen att det inte sker ett effektivt och rättssäkert nyttjande av allmänna medel. Genom Konkurrensverkets förslag skulle därmed också ett ineffektivt och icke rättssäkert nyttjande av allmänna medel kunna förebyggas.

Det uppges att visserligen kommer förslaget innebära att upphandlande organisationers handlingsfrihet i viss mån begränsas, då onormalt låga och inte seriöst menade anbud inte

längre kommer att kunna accepteras. Denna inskränkning måste dock anses vara klart underordnad nyttan av det föregående.

Sammantaget uppges det vara Konkurrensverkets bedömning att konsekvenserna av förslaget är proportionerliga i förhållande till dess syfte.

Regelrådet finner beskrivningen av konkurrenspåverkan tillräcklig.

Regelrådet finner beskrivningen av konkurrenspåverkan godtagbar.

Särskilda hänsyn till små och medelstora företag

Det redovisas tydligt för särskilda konsekvenser för små och medelstora företag för respektive förslag (sidorna 84-87 i konsekvensutredningen).

Det anges att sammantaget bedömer Konkurrensverket att konsekvenserna för små och medelstora företag i allmänhet är positiva och att förslagen möjliggör för dessa aktörer att i större utsträckning än i dag kunna delta i upphandlingar på lika villkor som större och mera resursstarka företag. Förslagen kan således även leda till att tröskeln för att delta i offentliga upphandlingar blir lägre och att konkurrensvillkoren förbättras, vilket har en positiv påverkan för små och medelstora företag.

Regelrådet finner beskrivningen av särskilda hänsyn till små och medelstora företag tillräcklig.

Regelrådet finner beskrivningen av särskilda hänsyn till små och medelstora företag godtagbar.

Åtgärder för att begränsa kostnader och andra negativa effekter

Det redovisas utförligt, för respektive förslag, för vilka åtgärder som vidtagits för att förslaget eller beslutet inte ska medföra mer långtgående kostnader eller begränsningar än vad som bedöms vara nödvändigt för att uppnå dess syfte (sidorna 88-91 i konsekvensutredningen).

Sammantaget, anges det att, Konkurrensverkets bedömning är att konsekvenserna av förslaget är proportionerliga i förhållande till dess syfte.

Regelrådet finner beskrivningen av åtgärder för att begränsa kostnader och andra negativa effekter tillräcklig.

Regelrådet finner beskrivningen av åtgärder för att begränsa kostnader och andra negativa effekter godtagbar.

Särskild hänsyn till tidpunkt för ikraftträdande och behov av speciella informationsinsatser

Det anges i remissen att de föreslagna ändringarna bör få verkan så snart som möjligt. De bör därför träda i kraft den 1 juli 2026. En övergångsbestämmelse bör införas när det gäller de föreslagna ändringarna i bestämmelserna. Regeln bör ange att för upphandlingar påbörjade före ikraftträdandet ska de äldre bestämmelserna gälla.

Det anges i konsekvensutredningen att Konkurrensverkets bedömning är att förslagen till ändringar primärt kommer att påverka upphandlande organisationer. Förslagen till ändringar

innebär nya åtaganden och skyldigheter för dessa. Ingen av de föreslagna ändringarna innebär emellertid något direkt åtagande eller skyldigheter för leverantörer eller andra företag. Dock kan andra än upphandlande organisationer indirekt komma att påverkas av ändringarna som förslaget innebär.

Det uppges att i enlighet med Konkurrensverkets uppdrag om att i lämplig omfattning informera företag, upphandlande organisationer samt andra berörda om bland annat tillämpningen av upphandlingslagarna⁴, bör därför Konkurrensverket i god tid inför ett ikraftträdande av förslagen publicera information om ändringarna. Sådan information lämnas lämpligen genom att Konkurrensverket publicerar information på verkets webbplats i god tid inför ett ikraftträdande. Konkurrensverket bör därutöver löpande arbeta med informationsinsatser för att säkerställa tillgång till aktuell och relevant information, till exempel genom nyhetsbrev och sociala medier.

Det uppges att såvitt särskilt avser leverantörer eller andra företag så kommer dessa även att beredas möjlighet att få del av informationen som förslaget till ändringar innebär. För att underlätta för dessa aktörer att bereda sig tillgång till informationen är det också viktigt att informationsinsatserna som genomförs syftar till att vara öppna och allmänt tillgängliga.

Regelrådet finner beskrivningen av särskild hänsyn till tidpunkt för ikraftträdande och behov av speciella informationsinsatser tillräcklig.

Regelrådet finner beskrivningen av särskild hänsyn till tidpunkt för ikraftträdande och behov av speciella informationsinsatser godtagbar.

Hur och när konsekvenserna kan utvärderas

Det uppges i konsekvensutredningen att de föreslagna ändringarna bör kunna utvärderas när upphandlande organisationer har samlat erfarenhet från tillräckligt många genomförda upphandlingar där frågan om onormalt låga anbud har aktualiserats. Utifrån det föregående bedöms att en utvärdering av förslagen, för att föreslagna ändringar ska hinna få visst genomslag, bör dröja något men att det bör kunna ske senast inom fem år efter ikraftträdandet.

Regelrådet gör följande bedömning. Det framgår en ungefärlig tidpunkt för när konsekvenserna kan utvärderas men enligt Regelrådet hade det behövts en utförligare beskrivning av hur utvärdering kan genomföras. Exempelvis hur många förklaringar som har begärts till följd av hjälpregeln om 30 procent, vilken tid företagen har lagt på dessa förklaringar, hur många onormalt låga anbud som har förkastats, om förslaget har bidragit till ett fler mindre företag deltar i upphandlingar etc.

Regelrådet finner beskrivningen av hur och när konsekvenserna kan utvärderas bristfällig.

Överensstämmelse med EU-rätten och om förslaget går utöver minimikraven

Det uppges i konsekvensutredningen att de förslag till ändringar som lämnas i denna rapport avser ändringar i upphandlingslagarna LOU, LUF och LUF5. Dessa upphandlingslagstiftningar bygger på EU-direktiv, vilka genomförts genom nämnda lagar.

⁴ 1 och 8 §§ förordningen [2007:1117] med instruktion för Konkurrensverket

Förslagen som föreslås måste därför vara förenliga med EU-rätten och de direktiv som ligger till grund för LOU, LUF och LUFs.

Det uppges att förslagen har utformats med beaktande av och, enligt Konkurrensverkets bedömning, i enlighet med EU-rätten. Konkurrensverket har också under kapitel 5–7 närmare redogjort för de EU-rättsliga överväganden som respektive ändring i förslaget gett upphov till.

Det uppges att beträffande ändringsförslaget i de delar av LOU, LUF och LUFs som avser det icke-direktivstyrda området, så är förslaget till ändringar i allt väsentligt likalydande med ändringarna som föreslagits för det direktivstyrda området. Eftersom förändringarna som föreslagits på det direktivstyrda området bedömts förenliga med EU-rätten, så är de föreslagna ändringarna inom det icke-direktivstyrda området också tillåtna enligt de grundläggande upphandlingsprinciperna och EU-rätten i övrigt.

Avslutningsvis uppges det att det bör också framhållas att det vid framtagandet av ändringsförslagen inte har funnits någon avsikt att ge begrepp olika innebörd beroende på om en ändring avsett det direktivstyrda eller icke-direktivstyrda området. De begrepp som används i förslagen till ändringar har således genomgående använts på samma sätt och utifrån dess EU-rättsliga definition. Där någon EU-rättslig definition saknats har avsikten varit att ge begreppet den innebörd som följer av EU-rätten genom en direktivkonform tolkning.

Sammanfattningsvis uppges det att förslagen bedöms vara i överensstämmelse med EU-rätten.

Regelrådet gör följande bedömning. Det framgår att förslaget överensstämmer med EU-rätten. Det hade varit önskvärt med ett tydligt ställningstagande till huruvida förslaget går utöver EU:s minimikrav eller inte.

Regelrådet finner beskrivning förslagets överensstämmelse med EU-rätten och om förslaget går utöver minimikraven godtagbar.

Övrigt som Regelrådet vill framföra

Enligt Regelrådet innehåller remissen flera skrivningar som avser konstateranden och bedömningar från förslagsställaren utan att samtidigt beskriva grunden för dessa. Detta försvårar för läsaren att kunna göra egna objektiva bedömningar av det underlag som presenterats.

Regelrådet behandlade ärendet vid sammanträde den 18 februari 2026.

I beslutet deltog Lars Silver, ordförande, Helena Fond, Hans Peter Larsson och Roland Sigbladh.

Ärendet föredrogs av Josefina Brzezinska.

Lars Silver
Ordförande

Josefina Brzezinska
Föredragande